

ชุนนะฮฺในเดือนชะอฺบาน

เชคริฎอ อะหมัด สมะดี

<http://www.islaminthailand.org/dp6/story/40>

ความประเสริฐของเดือนชะอฺบานและภาคปฏิบัติที่ควรปรากฏในเดือนนี้คือ

1. การถือศีลอดในเดือนชะอฺบาน

เป็นสิ่งที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ปฏิบัติและสนับสนุน โดยมีรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮฺกล่าวว่าไว้ว่า “ท่านนบีมักจะถือศีลอดจนกระทั่งเรานึกว่าท่านจะไม่เว้น และท่านอาจจะงดการถือศีลอดจนกระทั่งเรานึกว่าท่านจะไม่ถือศีลอด และฉันไม่เคยเห็นท่านนบีถือศีลอดครบเดือนหนึ่งเดือนใดวันแต่เดือนรอมฎอน และไม่เคยเห็นท่านถือศีลอดมากมายเหมือนที่ท่านถือศีลอดในเดือนชะอฺบาน” (บันทึกโดยบุคอรีและมุสลิม)

และมีรายงานจากท่านอุซามะฮฺอิบน์ฮุซัยดฺ กล่าวว่า “ฉันได้พูดกับท่านนบีว่า โอ้ร่อซูลของอัลลอฮฺ ฉันไม่เคยเห็นท่านขยันถือศีลอดในเดือนหนึ่งเดือนใดเหมือนที่ท่านถือศีลอดในเดือนชะอฺบาน (หมายถึงถือศีลอดชุนนะฮฺ)” ท่านนบีจึงตอบว่า

((ذَلِكَ شَهْرُ تَعْمَلُ النَّاسُ فِيهِ عَنِّي ، بَيْنَ رَجَبٍ وَرَمَضَانَ ،
وَهُوَ شَهْرٌ تُرْفَعُ فِيهِ الْأَعْمَالُ إِلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ، وَأُحِبُّ أَنْ يُرْفَعَ عَمَلِي وَأَنَا صَائِمٌ))

“นั่น(เดือนชะอฺบาน)เป็นเดือนที่มนุษย์มักจะเพิกเฉยระหว่างเดือนเราะฎิบ และเดือนรอมฎอน และเป็นเดือนที่บรรดาการกระทำจะถูกยกและถูกเสนอต่อองค์พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก และฉันชอบให้การกระทำของฉันถูกยกและถูกเสนอขณะที่ฉันถือศีลอด” (บันทึกโดยอิมามนะซาอีย์และอิมามอบีดาอูด; ดู “ศอฮิฮฺศุตริบวัตศริบ”)

ท่านอิมามอิบนุเราะฎิบกล่าวว่า การถือศีลอดในเดือนชะอฺบานมีความประเสริฐยิ่งกว่าการถือศีลอดในเดือนต้องห้าม(อัลอัชชูรุลหุรัม) และการถือศีลอดซุนนะฮฺที่ดีที่สุดคือการถือศีลอดในบรรดาวันใกล้ซิดก่อนหรือหลังเดือนรอมฎอน ซึ่งจะมีตำแหน่งเสมือนการละหมาดซุนนะฮฺก่อนและหลังละหมาดฟัรฎู เพื่อเป็นการปรับปรุงข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติฟัรฎู นับเป็น การละหมาดซุนนะฮฺที่ประเสริฐยิ่งในบรรดาการละหมาดซุนนะฮฺทั่วไป เช่นเดียวกัน การถือศีลอดซุนนะฮฺก่อนหรือหลังเดือนรอมฎอน ก็จะเป็นการถือศีลอดซุนนะฮฺอันประเสริฐยิ่งกว่าการถือศีลอดซุนนะฮฺโดยทั่วไป

และในหะดีษที่พูดถึงการเพิกเฉยเดือนชะอฺบาน มีบทเรียนให้เราขยันทำอิบาดะฮฺในช่วงเวลาหรือสถานที่ที่มนุษย์มักจะหลงลืมการระลึกถึงอัลลอฮฺ ซุบฮานะฮฺวะตะอาลา อาทิเช่น การละหมาดหรือทำอิบาดะฮฺระหว่างมักริบและอิชาอฺ เป็นการทำอิบาดะฮฺที่มีความประเสริฐ ซึ่งบรรดาอัลสละละฟุศคอและสุจะชอบทำอิบาดะฮฺในช่วงเวลานี้ โดยมีเหตุผลว่าเป็นเวลาที่คนมักจะเพิกเฉยในการทำอิบาดะฮฺ และการชุกรุลลอฮฺในสถานที่ทำการค้า(ตลาด)ก็มีความประเสริฐมากเพราะเป็นที่ที่มนุษย์มักจะลืมชุกรุลลอฮฺ

2. การอ่านอัลกุรอาน

ท่านสะละมะฮฺ อิบน์กุฮัยลฺ กล่าวว่า เขา(ชาวสะลัฟ)จะเรียกเดือนชะอฺบานว่า “เดือนแห่งนกอ่านอัลกุรอาน” และท่านอัมรฺ อิบน์กัอยสุ เมื่อถึงเดือนชะอฺบานเขาจะเลิกทำการค้าและขยันอ่านกุรอาน

และท่านอบูบักร อัลดัดคีย์ กล่าวว่า เดือนเราะฎิบเป็นเดือนแห่งการปลูก และเดือนชะอฺบานเป็นเดือนแห่งการรดน้ำ และเดือนรอมฎอนเป็นเดือนแห่งการเก็บเกี่ยว

ความประเสริฐแห่งการอ่านอัลกุรอานในเดือนชะอฺบานนั้นเหมือนการถือศีลอด คือต้องการให้ฝึกฝน ชัดเกล้า เพื่อให้มีความอยากและเคยชินในการปฏิบัติ มิฉะนั้นมุอฺมินจะเข้าสู่เดือนรอมฎอนโดยมีสติเมเกาะอยู่กับอิมานและความปรารถนา จึงต้องขยันชัดเกล้าเพื่อขจัดสติเมที่เกาะอยู่ในหัวใจให้หมดเกลี้ยง โดยเป็นหัวใจที่มีความตั้งใจในการทำอิบาดะฮฺในเดือนรอมฎอน

3. รักษาอิมานจากความโสम्मแห่งชิริก และรักษามนุษยสัมพันธ์จากความม่งร้ายต่อพี่น้อง

ในการบันทึกของอิมามอิบนุฮิบบาน รายงานโดยท่านมุฮ์อาซบิณญะบัล จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า

((يطلع الله إلى جميع خلقه ليلة النصف من شعبان فيغفر لجميع خلقه))

((إلا لمشرك أو مشاحن))

**“อัลลอฮฺทรงมองลงมายังบรรดาผู้เป็นป่าวของพระองค์ในคำเค้น
กลางเดือนชะอฺบาน และทรงให้อภัยโทษต่อทุกคน ยกเว้นผู้ที่ตั้งภาคีกับ
พระองค์(ทำชิริก) และผู้มีความโกรธกริ้วกับพี่น้องของเขา”**

จากหะดีษบทนี้เราจึงต้องค้นหาและตรวจสอบหัวใจของเรา เพื่อ
ขจัดการทำชิริกหรือการศรัทธาต่อผู้อื่นนอกจากพระองค์ และขจัด
ความโกรธกริ้วต่อพี่น้องมุสลิมโดยไร้เหตุผลแห่งหลักการ เพื่อให้หัวใจ
ของเรานั้นเป็นหัวใจอันบริสุทธิ์ จึงมีสิทธิได้รับการอภัยโทษในเดือนชะอฺ
บาน

ส่วนการทำชิริกนั้นอาจเป็นเรื่องที่บรรดาผู้ศรัทธาคงประมาทและ
คิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว เพราะมีอิมานในหัวใจอยู่แล้ว แต่แท้จริงเรื่องชิริก
นั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวซึ่งทุกคนมีโอกาสกระทำชิริกโดยไม่รู้สึกรู้สึก็ได้
แม้กระทั่งปีอิบรอฮีมซึ่งเป็นมิตรกับพระองค์อัลลอฮฺ(คือลิลูลลอฮฺ) ก็ยัง
วิงวอนดูอาต่ออัลลอฮฺให้คุ้มครองจากการไหว้รูปเจดิด ท่านอิบรอฮีม
อัครตัยมียู กล่าวไว้ว่า ใครเล่าที่จะคิดว่าตนเองปลอดภัยจากชิริก แม้แต่
ปีอิบรอฮีมยังกลัวชิริกเลย

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลิม ยังเตือนประชาชาติของ
ท่านไว้ว่า

((أخوف ما أخوف عليكم الشرك الأصغر ، فسئل عنه ؟ فقال : الرياء))

“สิ่งที่ฉันเกรงมากกว่าพวกท่านจะปฏิบัติคือ ชิริกเล็ก” ท่านนบีถูกถามว่า
“ชิริกเล็กนั้นคืออะไร?” ท่านจึงตอบว่า **“อรริยาอ์”**

อรัรียาอ หมายถึง การให้อวด ปฏิบัติอวดจะสูงอย่างไม่สุจริตใจ ส่วน การโกรธกริ้ว อิจฉาริษยา ความเกลียดชัง เป็นเรื่องที่ปรากฏในหมู่ผู้ศรัทธาอย่างมากมาย ซึ่งจะขัดขวางความเมตตาและการอภัยโทษมิให้ปรากฏกับผู้กระทำความดี แม้ว่าเขาจะเป็นมุอฺมินก็ตาม

อิมามมุสลิมได้รายงานหะดีษจากท่านอบีสุรอยเราะฮฺจากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า

((تفتح أبواب الجنة يوم الإثنين والخميس ، فيغفر لكل عبد لا يشرك بالله شيئاً إلا رجلاً كانت بينه وبين أخيه شحناء فيقول : أنظروا هذين حتى يصطلحا))

“ประตูแห่งสวรรค์จะถูกเปิดทุกวันจันทร์และวันพฤหัสบดี การอภัยโทษจะประสพกับข่าวทุกคนที่ไม่กระทำชริกทั้งสิ้น เว้นแต่บุคคลที่มีความโกรธกริ้วกับพี่น้องของเขา จึงมีคำประกาศว่า จงเลื่อนเวลาการอภัยโทษของสองคนนี้ จนกว่าเขาจะคืนดีกัน”

สำหรับคำคินกลางเดือนชะอฺบานที่เราเรียกกันว่า “นิสฟูชะอฺบาน” ไม่มีอิวาดะฮฺพิเศษใดๆ ที่ควรจะปฏิบัติในคำคินนี้โดยเฉพาะ มีเพียงการทำอิวาดะฮฺที่เราเคยกระทำทุกคิน และไม่มีดุอาอฺ(บทวิงวอน) เฉพาะคำคินนี้ ดังที่ปรากฏกับบางกลุ่ม

ส่วนการถือศีลอดในเดือนชะอฺบานนั้นไม่มีข้อห้าม ยกเว้นการถือศีลอดในสองวันสุดท้ายของเดือนชะอฺบาน เพราะท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม ได้ห้ามไว้ เพื่อจำแนกระหว่างเดือนชะอฺบานกับเดือนรอมฎอน ยกเว้นกรณีถือศีลอดชุนนะฮฺอย่างสม่ำเสมอ และไปตรงกับ

สองวันที่ต้องห้ามนี้ จึงเป็นการอนุญาตให้ถือศีลอดเหมือนปกติ ซึ่งปรากฏในบันทึกของอบูดาอู๊ดและอันนะซาอีย์

รายงานจากท่านสุชัยษะฮ์ จากท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม กล่าวว่า

((لَا تَقْدَمُوا الشَّهْرَ بِيَوْمٍ وَلَا يَوْمَيْنِ إِلَّا أَنْ يُؤَافِقَ ذَلِكَ صَوْمًا يَصُومُهُ أَحَدُكُمْ))

“พวกท่านอย่าถือศีลอดล่วงหน้าเดือนรอมฎอน (ก่อนเข้าเดือนรอมฎอน) หนึ่งวันหรือสองวัน เว้นแต่จะตรงกับการถือศีลอดที่พวกท่านถือไว้อยู่แล้ว (คือปฏิบัติเป็นประจำ เช่น ทุกวันจันทร์หรือวันพฤหัสบดี)”

จากข้อมูลที่ผ่านมา ผู้ศรัทธาจึงต้องตระหนักในความประเสริฐของเดือนชะอฺบาน อันเป็นพื้นฐานแห่งการทำอิบาดะฮ์อย่างมั่นคง เพราะการขาดความรู้และการศึกษาในความประเสริฐของการทำอิบาดะฮ์ย่อมจะส่งผลให้ผู้ศรัทธาไม่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติอิบาดะฮ์ซึ่งจำเป็นต้องกลับไปแสวงหาสิ่งที่จะทำให้ปลุกจิตศรัทธาและความปรารถนาในการสะสมผลบุญ โดยเฉพาะในฤดูกาลทำอิบาดะฮ์เช่นเดือนชะอฺบานและเดือนรอมฎอน

จึงขอฝากไว้กับพี่น้องผู้อ่านให้เป็นบทเรียนที่ควรจะไปเผยแพร่กับครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อนฝูง และพี่น้องผู้ศรัทธาโดยทั่วไป ขออัลลอฮุทรงประทานความเตาฟีก การช่วยเหลือเพื่อยืนหยัดในการทำอิบาดะฮ์อย่างบริสุทธิ์ใจและสม่ำเสมอ และขอให้พี่น้องทุกท่านมีชีวิตยืนยาวด้วยสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ อันเป็นเสบียงแห่งการทำอิบาดะฮ์อย่างเคร่งครัดเถิด